

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

Dette er en digital kopi af en bog, der har været bevaret i generationer på bibliotekshylder, før den omhyggeligt er scannet af Google som del af et projekt, der går ud på at gøre verdens bøger tilgængelige online.

Den har overlevet længe nok til, at ophavsretten er udløbet, og til at bogen er blevet offentlig ejendom. En offentligt ejet bog er en bog, der aldrig har været underlagt copyright, eller hvor de juridiske copyrightvilkår er udløbet. Om en bog er offentlig ejendom varierer fra land til land. Bøger, der er offentlig ejendom, er vores indblik i fortiden og repræsenterer en rigdom af historie, kultur og viden, der ofte er vanskelig at opdage.

Mærker, kommentarer og andre marginalnoter, der er vises i det oprindelige bind, vises i denne fil - en påmindelse om denne bogs lange rejse fra udgiver til et bibliotek og endelig til dig.

Retningslinjer for anvendelse

Google er stolte over at indgå partnerskaber med biblioteker om at digitalisere offentligt ejede materialer og gøre dem bredt tilgængelige. Offentligt ejede bøger tilhører alle og vi er blot deres vogtere. Selvom dette arbejde er kostbart, så har vi taget skridt i retning af at forhindre misbrug fra kommerciel side, herunder placering af tekniske begrænsninger på automatiserede forespørgsler for fortsat at kunne tilvejebringe denne kilde.

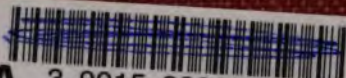
Vi beder dig også om følgende:

- Anvend kun disse filer til ikke-kommercielt brug
Vi designede Google Bogsøgning til enkeltpersoner, og vi beder dig om at bruge disse filer til personlige, ikke-kommercielle formål.
- Undlad at bruge automatiserede forespørgsler
Undlad at sende automatiserede søgninger af nogen som helst art til Googles system. Hvis du foretager undersøgelse af maskinoversættelse, optisk tegngenkendelse eller andre områder, hvor adgangen til store mængder tekst er nyttig, bør du kontakte os. Vi opmuntrer til anvendelse af offentligt ejede materialer til disse formål, og kan måske hjælpe.
- Bevar tilegnelse
Det Google-"vandmærke" du ser på hver fil er en vigtig måde at fortælle mennesker om dette projekt og hjælpe dem med at finde yderligere materialer ved brug af Google Bogsøgning. Lad være med at fjerne det.
- Overhold reglerne
Uanset hvad du bruger, skal du huske, at du er ansvarlig for at sikre, at det du gør er lovligt. Antag ikke, at bare fordi vi tror, at en bog er offentlig ejendom for brugere i USA, at værket også er offentlig ejendom for brugere i andre lande. Om en bog stadig er underlagt copyright varierer fra land til land, og vi kan ikke tilbyde vejledning i, om en bestemt anvendelse af en bog er tilladt. Antag ikke at en bogs tilstedeværelse i Google Bogsøgning betyder, at den kan bruges på enhver måde overalt i verden. Erstatningspligten for krænkelse af copyright kan være ganske alvorlig.

Om Google Bogsøgning

Det er Googles mission at organisere alverdens oplysninger for at gøre dem almindeligt tilgængelige og nyttige. Google Bogsøgning hjælper læsere med at opdage alverdens bøger, samtidig med at det hjælper forfattere og udgivere med at nå nye målgrupper. Du kan søge gennem hele teksten i denne bog på internettet på <http://books.google.com>

PT
8175
.R75
S7

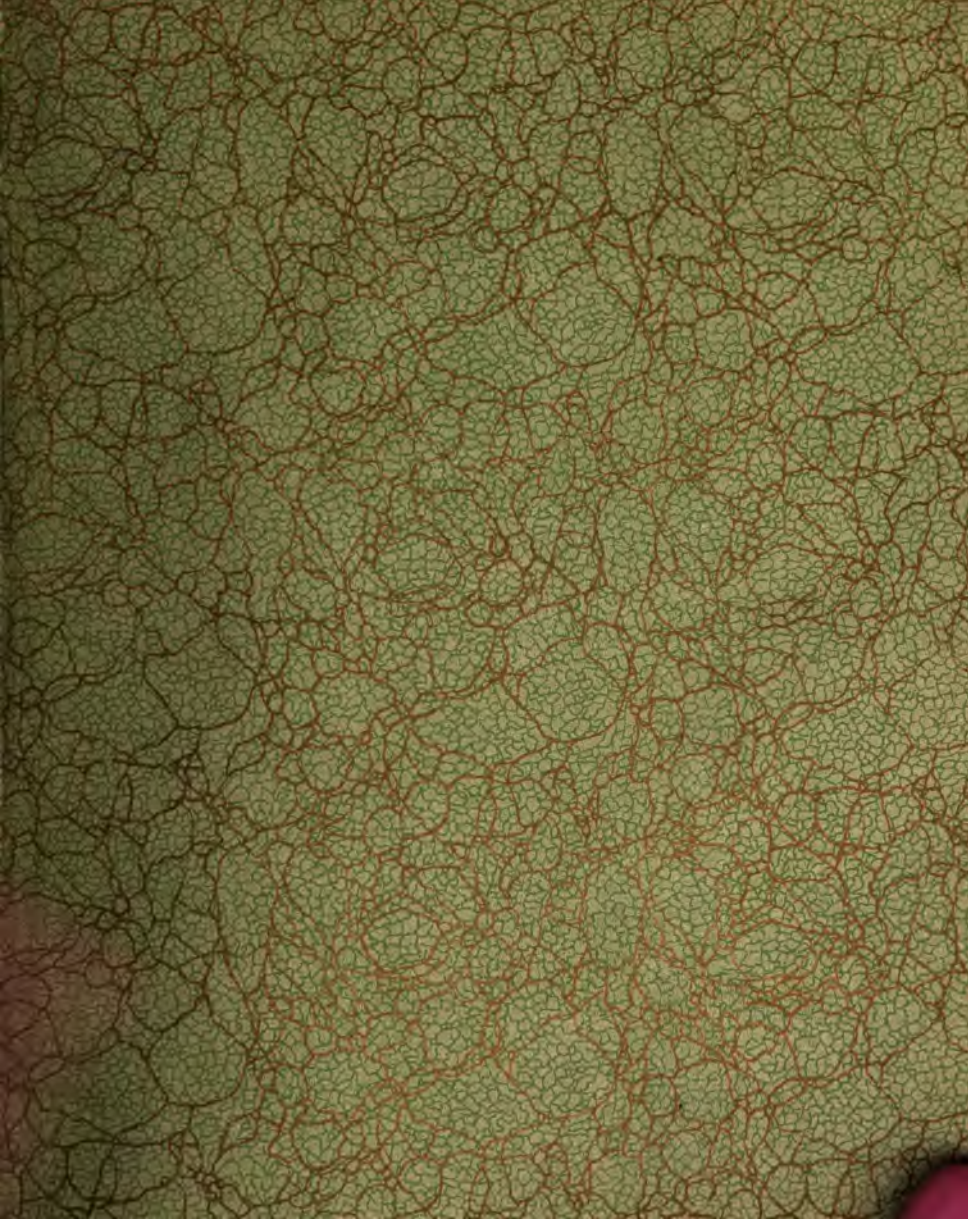

A 3 9015 00369 805 0
University of Michigan - BUHR

SILAS WRIGHT DUNNING
BEQUEST
UNIVERSITY OF MICHIGAN
GENERAL LIBRARY

FROM THE LIBRARY OF
CH...

/ /
 / / .
 /
 ;

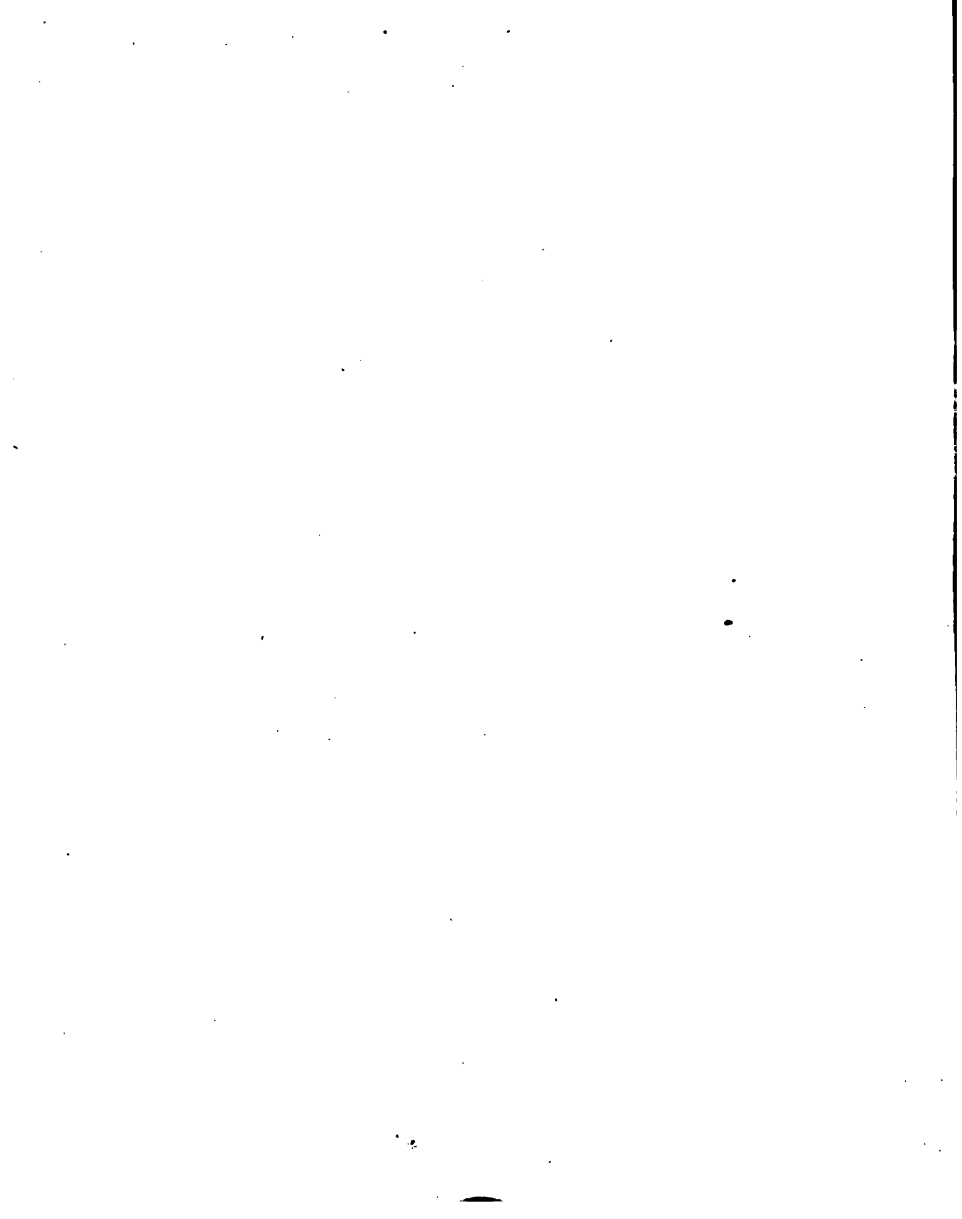

HOLGER RÜTZEBECK

SPORENE SKRÆMME

DET SCHUBOTHESKE FORLAG

SPORENE SKRÆMME

DEKORATIONEN AF HANS TEGNER

OPLAG: 2000 EKSEMPLARER

KØBENHAVN 1905.

HOLGER RÜTZEBECK

SPORENE SKRÆMME

EN FORTÆLLING

DET SCHUBOTHESKE FORLAG

100

J. COMENS BOSTRYKKERIE
(GEOR. G. A. ZACH),

DUNNING
HILL
12-14-39
39883

KIRSTEN HANSENS VADSKERI“ stod „K der paa Skiltet over den lave Dør, og gennem Døren saa man Kirsten selv i fuldt Arbejde med at stryge. Hun var gloende rød af Varme og Anstrengelse, — maaske ogsaa som Modsætning til den Verden af hvidt, der omgav hende. Stole, Bordet, Kommoden var dækkede med skinnende, nystroget Lintøj, op mod Væggen stod en Række smaa Kraver med Kanterne over hinanden som Skjoldene paa et Vikingskib, fordringsfulde Manchetskjorter med kruset Indlæg bredte sig i Sofaen, og en lang Række Manchetter marcherede frem i Vindueskarmen for at besætte den sidste ledige Post.

Kirsten gjorde en nødtvungen Pause, — nu

var der virkelig ikke mere Plads. Hun kastede et hastigt Blik hen til den sidste Mulighed, der var tilbage, den gamle Kurvestol, men den var taget i Brug af en anden. Ved den stod en lille Pige paa fem Aar, og paa Stolesædet stod og laa og hang en Samling Papirsdukker, hvis stive ægyptiske Former og udprægede Familielighed fortalte, at de fabrikeredes lagvis med mere Rutine end Kunst. Den lille Pige var lige saa nystrøget som alt andet i Stuen og stod saa rolig, som om ogsaa hun var bleven stillet hen for at tørres. Hun førte en dæmpet Konversation i det Sprog, som femaars Pigebørn og Papirsdukker taler med hinanden.

En dejlig straalende Formiddagssol skinnede ind paa alt det hvide, saa at det lyste som en Sne-mark. Der var Søndagsstilhed over Byen. Den lange, solbelyste Gade med de lave Huse viste intet andet levende Væsen end en doven, lille Hund, der sov paa en Trappesten. Fra Gaden, der laa oppe paa en Bakkeskraaning, saa man ud over et Virvar af røde Tage og grønne Trækroner, helt ned til Mastetoppene i Havnen og helt over til det

bakkede Land paa den anden Side af Fjorden, der flimrede i Sollyset.

Nu begyndte der at komme Liv nede i den anden Ende af Gaden. Kirkegængerne vendte hjem. Den lille Hund lavede sig til et rasende Udfald mod en gammel Mand, der kom forbi, men betænkte sig, da den opdagede, at han gik med Stok, og lod ham uhindret naa hen til Kirstens Vindue. Her standsede han, lagde Armene paa Karmen og nikkede ind til hende.

„God Dag, Kirsten, — hm, hm. — Hvad hedder det tredje Bud?“

„Det hedder, at der er nogle, som der maa slide i det, for at de andre kan være pyntede til Søndag Eftermiddag.“

„Saadan hed det vist ikke, den Gang Du gik i Skole hos mig?“

„Nej, det kan saamænd godt være, Hr. Severinsen,“ svarede Kirsten rask og lod Jernet udføre nogle dansende Bevægelser med Kanten ned mod Brættet, — „men der er saa meget, der hedder anderledes nu end som i Skolen. — Naar man endda kunde faa Tøjet i ordentlig Tid, men her

kommer de og smider det ind ad Døren til mig i sidste Øjeblik. — For det er ikke alle, der er saa kontante med deres Tøj som Hr. Severinsen," føjede hun polisk til.

„Aa nej," sagde han. — „Men saa maa vi jo se, om vi kan arrangere det saaledes, at Kirsten ikke behøver at arbejde Søndag Formiddag, men kan gaa pæn og pyntet i Kirke med — — den der," han pegede ned paa Barnet. „Ikke sandt, vi maa se, om vi kan arrangere det saaledes?"

Hun kastede et hurtigt og forbavset Blik hen paa hans Ansigt, men bøjede sig derpaa rask ned over Strygebrættet uden at svare.

„Se, se," sagde den gamle til den lille Pige, — „sikken no'ne fine no'ne. Er det smaa Piger allesammen?"

Den lille holdt en af Dukkerne i Vejret.

„Naa, naa, — hun hedder da Marie, kan jeg tænke. Er den der saa hendes Moder?"

Den lille nikkede.

„Men saa den der? Det er maaske hendes Fader?"

„Nej, — osse Mor," svarede Pigebarnet.

„Hvad for noget, er det ogsaa en Moder! Nej se da.“

„— Ja andet kender vi ikke til her,“ faldt Kirsten ind med lidt haard Stemme. „Vi kender ikke til andet end Moder. — Men uha dog, Hr. Severinsen, hvorfor ser De saa løjerlig paa mig, hvad er der dog i Vejen!“ udbrød hun forskrækket.

Den gamle Mand havde taget Brillerne af, fordi hans Øjne stod fulde af Vand, og hans svømmende Blik var i og for sig ikke hyggeligt. Men tilmed svingede han den højre Haands Pegefinger i Luften til Understregning af noget, som en Rørelse, han forsøgte at bekæmpe, ikke tillod ham at faa sagt. Den lille Pige saa forskrækket fra Moderen til den fremmede Mand og stak derpaa i et ynkeligt Brøl, sekunderet af den lille Hund, der straks indfandt sig, for at ikke den mindste Smule Sjov i Gaden skulde gaa fra den paa denne trivielle Søndagformiddag. Der var et Øjeblikks ubegribelig Forvirring over hele Linien.

Trods Barnets og Hundens forenede Anstregelser lykkedes det ham til sidst at komme til Orde.

„Aa, jeg er saa glad i Dag, Kirsten, saa hjertensglad. Der er noget, jeg har gaaet og ønsket mig, og nu ser det ud, som om det skulde gaa i Opfyldelse, — derfor har jeg saa ondt ved at beherske mig. — Men sig mig nu først en Ting, min kære Pige —“

Forhandlingerne kunde ikke længere føres paa Afstand. Han gik ind i Stuen, lige hen til Strygebrættet og tog en af hendes store, røde Hænder ind i begge sine rynkede gamle.

„— Een Ting, min kære Pige. — Du holder af ham endnu, ikke sandt?“

Hun hviskede et saa lydløst og undseligt Ja, at ikke den korrektteste Frierscene har haft Mage til det.

Han klemte hendes Haand.

„Jeg har en Hilsen til dig fra ham, — han er nu meget bedre, end vi troede; vi vil haabe, der er en god Bund i ham, — og han har nok døjet meget i de Aar. Han kommer her en Gang i denne Uge, saa vil Du nok tage godt imod ham.“

Pludselig skød Kirsten ham til Side og sprang

hen til Barnet, løftede det op og trykkede det ind til sig.

„Men Du har jo slet ikke hørt det bedste endnu,“ sagde den gamle. „Jeg har en Plads til ham, og det er en god Plads. Han kan blive Portner paa det nye Sygehus, — ja *I* kan blive Portnerfolk, skulde jeg da sige, for Konen er lige saa vigtig som Manden ved den Bestilling.“

Nu først besindede hun sig. Hun tog Barnet paa Armen og saa paa ham med et Par straalende Øjne.

„Ja, hvis alle Mennesker var saadan som De, Hr. Severinsen —“

Han nikkede afværgende.

„Jo, det maa jeg have Lov at sige, — saa var det ingen Sag at være til i Verden. — Ja, De skal nu da rigtig have Tak for det, og det siger lille Marie her ogsaa, — giv den pæne Haand, Marie —“

„Saa, saa,“ sagde den gamle, „det er jo slet ikke saa meget mig, som det er hans eget gode Hjerte, der har —“

„Nej, ved De nu hvad,“ lo hun op, „det er

maaske ogsaa hans gode Hjerte, der har skaffet ham den Plads paa Sygehuset —“

„Hør, det er sandt, Kirsten, i Eftermiddag skal vi to ud at se paa Portnerboligen, — tre Værelser, jeg ved ikke, hvad Du mener, — og et Køkken — naa! Jeg skal rigtignok komme til Middag hos Jer, kan Du tro.“

„Aa, her staar jeg og snakker,“ raabte Kirsten, „og der ligger Strygetøjet, og min Ild gaar ud!“

Hun satte Barnet paa Gulvet og gjorde et Par Skridt mod Køkkenet. Men pludselig betænkte hun sig, vendte om og bukkede sig ned ved Kurvestolen.

„Se, Marie,“ hviskede hun og tog en af de større Dukker, — „se, den der, det er en Fader, saadan en skal der ogsaa være. Og se, — nu sætter vi ham ved Siden af Moder, og saa gaar de ud at spadserere med deres lille Pige.“

— Hun skottede smilende op til den gamle Mand, og han fik travlt igen med at faa Brillerne af, for at de ikke skulde blive fugtige.

Den gamle Hr. Severinsen, forhenværende Lærer ved Borgerskolen, var en kontant Mand med sit Tøj, og Tøjet dannede i denne Henseende ingen Undtagelse fra alle andre Ting, han havde med at gøre. I de 37 pædagogiske og de derefter følgende syv pensionerede Aar havde intet Menneske nogen Sinde kunnet opdage mindste Spor af noget, der ikke var kontant. Han var præcis som det bedste Urværk og talte korrekte end nogen Bog i Verden — man mente endogsaa i hans Udtale at kunne spore, at „Kvinde“ i sin Tid stavedes med Q —. Og gnavne Mennesker føjede til, at han var mere vidtløftig og kedelig end den værste Gardinprædiken.

Den Livets nervøse Travlhed og Jagen, der kan bryde Hul i den bedst ordnede Arbejdsplan, — den uendelige Mangfoldighed af skiftende Livsindtryk, der ubarmhjertig skærer tværs gennem Principperne og paabyder Undtagelser, — alt det kendte han ikke noget til. En velsignet god Tid og en rolig og regelmæssig borgerlig Stilling havde tilladt ham at tage lige meget Hensyn til en Plet

paa Frakkekraven som til moralske Defekter i Karakteren, — og var Pletterne mere fremtrædende i det udvortes end Defekten, interesserede vel endogsaa den førstnævnte ham mest.

Det pedantiske og smaatskaarne hos ham gav hans Medmennesker en velkommen Lejlighed til at overse, at han var et hjertensgodt og bundretfærdigt Menneske, og at han virkelig havde gjort en stor og vægtig Indsats i Livet gennem den Mængde Kultur, han havde spredt mellem de barbenede Børn i den lille Søkøbstad. —

— En Dag stod han foran Spejlet, indviklet i et vanskeligt Dilemma. Han havde barberet sig, og der var kommen en lille Blodplet paa en ren Flip.

„Jeg ved virkelig ikke,“ henvendte han sig til en yngre Kollega, der havde overværet Ulykken, — „hvad synes De, Hr. Mortensen? Er denne Flip absolut kassabel, eller *kan* jeg forsvare at beholde den paa?“

„Der er vist ingen, der kan se den Plet,“ mente Mortensen.

„Det er lige meget, min kære, jeg ved jo, at

den er der. Hm —, hvis jeg virkelig nødsages til at kassere den, kommer jeg aldeles ud af Tur med mine Flipper. — Jeg ved sandelig ikke, hvad jeg skal gøre.“

Han satte sig i Sofaen og saa ganske tvivl-raadig ud. Den raadspurgte Mortensen turde ikke sige sin Hjertens Mening, at den anden var et gammelt Vrøvl, og nøjedes med at se saa delta-gende interesseret ud, som hans private Bekym-ringer tillod ham. Han var kommen op til Hr. Severinsen for at faa hans Hjælp til at rejse et Laan og ventede blot paa et gunstigt Øjeblik for at faa begyndt. Nu var den gamle gnaven og ikke til at komme nogen Vegne med.

Dette var ikke noget enestaaende Uheld for Hr. Mortensen, tværtimod — han sad som oftest i Uheld. Han havde ikke forbrudt andet end at være Femtelærer ved Borgerskolen, men selv denne lidet fremskudte Plads i Samfundet havde gjort Guderne misundelige, saa at de forfulgte ham med Inkassationer og Rykkerbreve. Under dette Tryk var Mandens Natur, der egentlig var maalt af til at løbe Storm mod Troner og Altere

og rokke Verden i dens Fuger, bleven klemmt sammen til et mere hensigtsmæssigt Volumen, og kun nu og da sprudede der en enkelt oppositionel Gnist under Asken. Disse Gnister vakte altid Hr. Severinsens største Harme.

„Nu ved jeg sandelig, hvad jeg kan gøre!“ udbrød den gamle med et Lettelsens Suk. „Jeg kan saamænd lade Kirsten vadske den ekstra, det kan jeg. — Det er for Resten sandt, Hr. Mortensen, jeg skylder Dem endnu en mundtlig Tak for den Del, De har haft i Ordningen af hendes Af-færer.“

„Aa, den Bagatel —“

„Nej, nej, det var ingen Bagatel. Det var overmaade elskværdigt af Dem at gaa op til Personen, da De var i København, ellers havde jeg selv maattet rejse derind, og det er ingen Spøg for en gammel Mand. De har nu bidraget Deres store Part til hendes Rehabilitering i Samfundet, ja baade til hendes og Barnets.“

„Er han kommen?“

„Nej, ikke endnu, — i Dag eller i Morgen tænker jeg. Naar vi nu blot kan faa ham ampli-

geret ved Sygehuset og faa ham vel gift, saa skal Kirsten nok holde Styr paa ham.“

„Naa, er det nødvendigt?“

„Det er det vist. Han har i hvert Fald været en meget løs Person. Maaske er der ikke ret meget ved ham.“

„Saa? — Saa havde hun vel egentlig været bedre tjent med ikke at faa mere med ham at gøre.“

„Hvorledes mener De, Hr. Mortensen?“

Man kunde tydelig høre, at han meget godt vidste, hvad Hr. Mortensen mente, men at han nok vilde have ham lidt længere ud paa glat Is, for desto sikrere at kunne slaa til ham. Mortensen vejede et Øjeblik sin oppositionelle Sandhedskærlighed og sine Pengesorger mod hinanden og havde egentlig mest Lyst til at tie.

„Jo, jeg mener,“ svarede han saa forsigtig som muligt, „at hun hellere maatte — blive, som hun er, og selv sørge for Barnet, end at der skal komme et ulykkeligt Ægteskab ud af det.“

„Ja, det mener De,“ sagde den gamle og stirrede strengt paa ham gennem Brillerne, — „De

og hele den moderne Slægt, der er vokset op uden Spor af Æresbegreber, — der ingen Forskel gør mellem en lovlig og en ulovlig Forbindelse, ja maaske endogsaa synes bedst om den sidste Slags. — De ler formodentlig i Deres Hjerte ad en gammel Mand som mig“ —

Mortensen gjorde en benægtende Bevægelse.

„— en gammel Mand, hvem det har været en Hjertesag at skaffe en af sine kære Elever den Oprejsning i Verdens Øjne, som hun har Krav paa. Jo, jeg ved godt, at der bliver let ad det, — ja maaske De ikke gør det, men saa andre, der er smittede af Tidens Tankegang. De forstaar ikke det, at Æren er det fejreste Træ i Skoven, og at den moralske Oprejsning, som hun faar ved at blive gift med sit Barns Fader, ikke kan købes for dyrt. — Men lad dem le, lad dem blot le, det er sandelig værst for dem selv.“

Den stakkels Mortensen, der nu var bragt paa det Punkt, at hvilket som helst Menneske paa Jorden maatte le ad hvad som helst, naar han bare kunde faa den gamle i Humør igen, fik indskudt, at efter hans ringe Erfaring blev der aldrig

let ad en ærlig og samvittighedsfuld Overbevisning. Derved blev der gydt saa megen Olie paa de oprørte Bølger, at han turde springe paa Hovedet ud i dem med en Tilstaaelse om sine Pengesorger, og dermed blev Kirstens Fremtidsskæbne overladt til sig selv for den Gang.

Dog tog den gamle hans Haand, da han gik, forsynet med en Mængde økonomiske Formaninger, men heldigvis ogsaa med et lille Kautionsbevis, og sagde :

„Min kære Mortensen, de Udtryk, jeg — muligens i Overilelse — har brugt om Kirsten Hansens tilkommende Mand, er ikke bestemte til at komme videre. De er sagte ganske i Fortrolighed.“

„Naturligvis,“ forsikrede Mortensen, „det forstaar sig, det er ganske privatum.“

„Privatim, min Ven, — privatim,“ rettede den gamle. „Ja, ja, det gør saamænd ikke noget, — men det hedder nu privatim. Farvel, min kære.“

Hr. Severinsen havde lært sig Latin til Husbehov. Dette kunde Overlæreren ikke forbyde ham, derimod mente han nok at kunne forbyde ham at lære Borgerskolebørnene Latin, selv om det ikke engang var til Husbehov. Og det havde Hr. Severinsen gjort. Han fortalte dem om Cæsar og skrev : *jacta est alea* og *veni, vidi, vici* paa Tavlen og lod Børnene læse i Kor, til de kunde det, og han fortalte dem Æsopske Fabler og glemte ikke at lade Pointen fremtræde paa Latin. Overlæreren havde beklaget sig til Skolekommissionen, men der lo man blot ad ham, og Fiskerdrengene ved Havnen sagde : *jacta est alea*, naar de tabte en Aare i Vandet, og : *veni, vidi, vici*, naar de havde mulet en Kammerat, saa det vilde have glædet gamle Cæsar at høre det.

Derfor er der intet mærkeligt i, at Hr. Severinsen sagde : *Jam in portu navigamus*, da han stod paa Banegaarden den følgende Aften og ventede paa Kirstens Tilkommende, — medens han samtidig gned sig i Hænderne af Tilfredshed.

Toget kom. Der var ikke mange Mennesker

med og kun een, der havde gjort hele Rejsen med fra København. Der var han kommen sjanglende ind med store Bevægelser, var dumpet ned i et Hjørne af Kupéen, havde anbragt et Par umenneskelig store Grabber paa sine Knæ og med sløve Øjne nidstirret de andre Passagerer, til han faldt i Søvn. Han saa ud som en Mand, der har snappet en Kasket og er løbet fra sit Arbejde et Øjeblik for at købe en Smule Tobak, og slet ikke som en Mand, der er ude paa en elleve Timers Jernbanerejse for at gifte sig. Paa det sidste Stykke havde han haft Rejseselskab i et Par Herrer, der drog om fra Marked til Marked som Medindehavere af en Karussel, og dette Selskab havde været stærkt oplivende.

Da han var entret ned fra Vognen, var der derfor en hel Del humoristiske Afskedshilsener, der skulde udveksles, en hel Del Vinken med en tømt Brændevinsflaske og en hel Del hæse Hurraer inde fra Kupéen, inden Toget igen kom i Gang. Idet han nu vendte sig, faldt han lige i Hænderne paa Hr. Severinsen, der havde iagtta-

get Afskedshøjtideligheden med en meget misfor-
nøjet Mine.

„Naa, er De der, Kristian Olsen, — naa. Ser
De nu straks, — det der,“ han pegede efter de
bortdragende, „det er vi nu ganske og aldeles fær-
dige med.“

„Ja vel saa,“ svarede Kristian beroligende,
„de er jo væk.“

„Ja, og der bør ingen andre komme i Stedet.
— Kom nu med mig denne Vej, jeg har forskellige
Ting, jeg skal tale med Dem om.“

— Ned ad den mørke Jernbanegade vandrede
de to saa i langsom Gang. Den ene holdt et sær-
deles smukt og vel forberedt Foredrag om Livets
Pligter i deres særlige Anvendelse paa Sygehus-
portnere og Ægtemænd, den anden indrømmede
ham uafbrudt Rigtigheden af Principerne — un-
dertiden i saa kraftige Udtryk, at det gav et lille
Sæt i Foredragsholderen, — men var i sit Inderste
mest optaget af at han var sulten og søvrig og gan-
ske uvis om, hvorledes disse nærmeste Ubehagelig-
heder skulde blive afhjulpne.

De standsede uden for et Gæstgiversted.

„Nu gaar De,“ sluttede Hr. Severinsen sit Foredrag, „med det samme hen og hilser paa hende, — skraat over for Gartner Beyer, der, hvor der staar „Vadskeri“ over Døren, — men De bliver kun en halv Times Tid borte, saa kommer De tilbage til mig. Jeg har lejet et Værelse til Dem, og her venter jeg paa Dem. Der er endnu forskellige Ting, vi skal have talt om.“

„Well,“ sagde Olsen og drev af i Retning af Vadskeriet.

Han var en rigtig godmodig og skikkelig Fyr, denne Olsen. Hele sin Opdragelse havde ogsaa han faaet af Hr. Severinsen, kendte ham derfor særdeles godt og havde stor Respekt for ham, og var slet ikke forbavset eller stødt over at blive taget i Skole straks paa Banegaarden. Men han var lidt skuffet over hele Modtagelsens Karakter. Han havde opfattet det saaledes, at det var ham, der gjorde Kirsten og Hr. Severinsen en særdeles Tjeneste ved frivillig at indfinde sig for at lade sig indrullere som Ægteemand, og egentlig talt var han nærmest bleven behandlet som en bortløben Fange, man endelig har faaet fat paa.

Det kom jo ingen ved, at Hr. Severinsens Kommissionær havde truffet ham i København i en Situation, hvor Opfordringen var kommen ham særdeles vel tilpas. I over fire Aar havde han tumlet rundt fra det ene til det andet, havde prøvet paa, om man ikke i den nye Verden var elskværdigere mod Folk, der gerne vil tage lidt forsigtig paa Arbejdet, og havde erfaret, at man der var endnu værre end i den gamle. Havde været Kullæmper og Snekaster, Hestepasser og Faareklipper, Brolægger og Opvarter, havde prøvet alle mulige Slags Sovesteder, fra Brohvælvinger til Detentionslokaler, og alle mulige Slags Mad, fra Skorper, tørrede i en Bukselomme, til „Rumfordsuppen“ paa Fattiggaardene, — og havde saa en Dag i et rørt Øjeblik sendt en Hilsen med en Kammerat til den lille By, hvor han var vokset op, og til den gamle Skolemester, der havde opdraget paa ham.

Han fandt, at en Portnerstilling i hvert Fald maatte være mindre oprivende end de fleste Arbejder, han havde været tvungen til at give sig i Lag med, og det forekom ham, at Kirsten havde

efterladt et varigere Indtryk paa ham end de fleste andre Kærester, han havde haft — i begge Verdensdele —, og derfor slog han til. Og selv om han nu syntes, at Byens Gader var ham noget uhyggelig stilfærdige og den usynlige Tømme, han blev kørt i, noget vel stramt antrukken, saa maatte man vel løbe Linen ud, naar der ingen bedre Chancer var for Haanden. —

Kirsten var forberedt paa at modtage ham. Ethvert Spor af Strygeri var forsvundet; paa Bordet laa en hvid Lysedug under en Lampe med en pragtfuld, rød Skærm, — der sad hun i sin Søndagskjole og læste i „Hjortens Flugt“, hendes eneste litterære Eje, som Skolen havde skænket hende i Præmie. — Olsen kiggede forsigtig ind ved Kanten af Rullegardinet, gik ud paa Gaden og saa op til Skiltet, — igen hen til Gardinet, og slog saa et Par Slag op og ned ad Gaden uden for Huset.

Han var imponeret, forbløffet, aldeles bragt ud af Ligevægt. Saadan en — ligefrem fin Dame. Hun lignede godt nok sig selv, som han kunde huske hende, — men saadan et Antræk hun var

i nu! Han følte sig umaadelig flov ved Tanken om at vise sig frem for hende og tog uvilkaarlig til sin ene Albue for at føle til det Hul, han havde der, og som aldrig før havde brændt ham paa Samvittigheden.

Han havde aller mest Lyst til at luske af igen, men Kirsten aabnede pludselig Døren og saa ud. Saa skød han Hjertet op i Livet og gik hen til hende.

— Kirsten gjorde ham ikke de indledende Skridt lettere, thi saa snart han var kommen ind, retirerede hun om bag Bordet, tóg et Lommetørklæde op og begyndte at smaagræde.

„Naa — ja. — Nu er jeg her saa, Kirsten,“ sagde han omsider. — „Nu kan Du jo se paa mig, — — om — det kunde gaa i Orden — det her.“

„Det kan det vel nok,“ svarede hun bag Lommetørklædet, „naar Du vil være en ordentlig og skikkelig Mand.“

„Ja ellers kunde det vel ikke falde mig ind at komme her.“

„Nej, — det kunde det vel ikke. — — Naa — ja, saa God Aften da, Kristian, og Velkommen.“

„Tak for det, Kirsten.“

Dermed var Isen brudt for saa vidt, som han satte sig ned ved Bordet og indledede en dannet Samtale om sine mærkelige Rejser og Oplevelser, hvad hun paa sin Side besvarede med Fortællinger om fælles Bekendtes Skæbne i de sidste fire Aar. Sygehuset spadserede de begge omhyggelig udenom, og deres fælles Fremtid blev ikke berørt mere, end om de havde været Mennesker, der aldrig skulde se hinanden tiere.

En behagelig Afveksling frembragtes ved en stor Kop varm The og et frisk Surbrød med Smør og forskelligt Paalæg. Han kæmpede en Fortvivlelsens Kamp for at spise dannet og behersket og ikke give sin glubende Sult et alt for tydeligt Udtryk, men til hans store Glæde blev hun ved at nøde i ham af alle Kræfter. —

„Hille den gloende,“ udbrød han pludselig. „Hvad tror Du, Klokken den er bleven til i Aften?“

„Den er snart halv ti.“

„Av for det! Saa maa jeg nok se at komme

hen til Hr. Severinsen. Han sidder og venter paa mig.“

Han rejste sig op og tog Kasketten.

„Skulde Du ikke —?“ sagde hun hurtig, idet en Rødme skød op i hendes Kinder.

Han saa uforstaaende paa hende. Saa tog hun Lampen og gik hen og lukkede Døren op til et lille Sideværelse. Idet hun lod Lyset falde derind, saa han en lille Barneseng og et lille rødkindet og lyslokket Barnehoved paa Puden.

„Naa,“ sagde han sagte, — „naa, saa det er Tøsen, — ja.“

Han følte i samme Øjeblik noget varmt i sit Bryst, en Trang til at sige noget rigtig kærligt og naturligt, men den fine Dame var ham stadig paa tværs. Dog drev han det til at tage om den Haand, der ikke bar Lampen, give den et let Tryk og sige :

„Heh — hun ser ud til at være lige saa køn som — dig.“

Hun slog en kort Latter op.

„Saa, skynd Du dig nu bare at komme hen til

Hr. Severinsen, saa kan Du komme og se videre paa hende i Morgen ved Dagens Lys.“

Kristian skyndte sig af Sted, opfyldt af en hel Mængde modstridende Følelser, af Stolthed og Benovelse, af Forbavselse og Beundring. Stærkest var dog Glæden over, at det første Skridt var lykkelig overstaaet.

— Hr. Severinsen havde siddet i Gæstestuen og studeret sit Ur grundig. Da den halve Time var gaaet, rystede han betænkelig paa Hovedet, og da der var gaaet en halv til, rejste han sig determineret og greb sin Stok. Men i samme Øjeblik kom Olsen ind ad Døren.

„Naa —?“ spurgte den gamle?

„*All right*,“ svarede Olsen. „Tak for det, Hr. Severinsen. De skal ikke komme til at fortryde paa det.“

Og saa fik Hr. Severinsen det rigtig varme Haandtryk, som den fine Dame egentlig skulde have haft.

„Ja, ja Børn,“ sagde Hr. Severinsen og bankede med Stokken i Gulvet, „Lærdom skal man ikke foragte; man ser ikke straks, hvad den kan bruges til, men en skøn Dag staar man og husker et og andet, man har lært i Skolen, netop som man har Brug for det.“

Han sad i den gamle Kurvestol, og den lille Marie stod mellem hans Knæ. Der var Udsigt til, at hun vilde kunne avancere op paa hans Skød, naar Forældrene blev gifte; hidtil havde han holdt hende paa Afstand og konsekvent kun betegnet hende som „den der“.

Kirsten stod og glødede om Kap med sine Jern. Alle de Blikke, hun kunde faa tilovers fra Strygetøjet, fordeltes ligelig mellem Pigebarnet og Kristian Olsen, der sad oppe i Vindueskarmen og svingede med Benene. Der var intet Hul mere paa hans Albue, hans Sko var pænt børstede, og han havde et Par elegante Flipper paa, der irriterede ham i en skrækkelig Grad. Denne Pryd, der var over hans Stand, havde Kirsten ønsket at se ham i, — et naturligt Udslag af hendes dag-

lige intime Bekendtskab med dette Beklædningsstykke.

— „Jamen De kan tro, Hr. Severinsen,“ sagde Kristian og drejede Hovedet saa meget, som Flipperne vilde tillade det, „der er nogle anderledsens Skoler i Amerika end som der er her. De er mere — saadan — praktiske.“

„Aa —,“ sagde den gamle afvisende.

„Jo, det er de spille'me. Jeg har selv gaaet og gjort rent i en Bygning, hvor der var Skole, — sytten Etager, hvadbehager, og Skole altsammen. Vil Du tro, Kirsten, at derovre der begynder selv de aller fattigste Børn paa at læse Engelsk lige fra den første Dag, de kommer i Skolen —?“

„Næh — er det sandt!“ udbrød Kirsten med uforstilt Forbavselse, — og var selv den, der lo aller højest, da hun opdagede, at hun var gaaet i en Fælde.

„Naar I bare kunde huske noget af alt det, I har lært,“ sagde Hr. Severinsen, „saa er Undervisningen saamænd ikke saa daarlig her i vort kære, lille Fædreland, men —“

„Jeg kan huske det næsten alt sammen,“ forsikrede Kristian. — „Der var denne her Konge, ham Kristian den Fjerde, som havde været ude og slaas, og saa kom han hjem, og saa sagde han noget, — — noget, som at Læreren skrev op paa den sorte Tavle for os.“

„Ja, Du var en dejlig Nummer Fux, Du.“

„Jamen det er bare saadan Navne og Nummere og saadan noget, som er dunstet væk. Historierne, de er dér,“ — han bankede sig paa Panden, — „for naar at Læreren gav os en Historie, saa kan det nok være, at vi var med paa den. — Kan Du huske den, Kirsten —?“

Og nu begyndte en ædel Kappestrid om at huske Historier, til Hr. Severinsens store Interesse. Kirsten havde ikke for ingenting været Nr. 1 i hele sin Skoletid og kunde klare for sig, medens Kristian Olsen paa en fortvivlet Maner arrangerede Brudstykker af Scener, hvor Samson og Kong Skjold med tilhørende Løve og Bjørn optraadte som samtidige og gode Bekendte.

„Nej, men *nu* kan jeg en,“ raabte han, — „kan Du den, om Løven, der la' og var daarlig og

som aad alle Dyrene, som kom paa Besøg, hva'. Og saa kom Ræven, men den gik nok ikke i Bøtten, — kan Du den, hva'?"

„Ja naturligvis. Jeg ved saamænd endogsaa, hvad Ræven sagde til Løven, da den vilde have ham til at gaa ind.“

„Nej da,“ sagde Hr. Severinsen spændt og stirrede paa hende næsten med lidt Hjertebanken.

„Jo, — for jeg skrev alt saadan noget op i en lille Bog.“

„Jamen lad os saa høre det, lille Kirsten, det vil glæde mig. Jo, vist saa, Du skal ikke genere dig.“

„*Vestigia terrent*,“ hviskede Kirsten flov og bøjede sig ned over Brættet.

„Det er rigtigt! Udmærket godt! *Vestigia terrent*: Sporene skræmme,“ sagde Hr. Severinsen, idet hans Hjerte svulmede af Stolthed, og han slog ud med Haanden:

„Der kan Du se, Kristian Olsen, hvilken Kone Du faar!“

Den paafølgende Søndag blev Triumfens Kulmination for den gamle Pædagog. Da opnaaede han at se Kristian og Kirsten gaa til Kirke sammen med den lille Marie mellem sig. Selv fulgtes han med Femtelæreren, der som et villigt Ekko gentog Glædesudbruddene, hvis stadige Omkvæd var: „Det har De og jeg været med til at bringe i Stand!“

Søndag Eftermiddag tog den gamle sig en Tur hen at besøge Kirsten. Han hørte højrøstede Stemmer inde fra det lille Hus; det lød, som om man skændtes. Derfor sagtnede han uvilkaarlig sine Skridt og blev i det samme tiltalt af en Nabo-kone, der kom frem i sin Dør med et Barn paa Armen.

Hun smilte hoverende, da hun hørte Skænderiet.

„Ja, de kan godt allerede de to, de behøver saamænd ikke at have været hos Præsten først. — Det skal hun nok faa godt for, at hun har faaet fat paa den Landløber, — selv om han er saa fin, at han gaar med lange Flipper paa.“

Severinsen fik ikke svaret paa dette Udslag af Nabomisundelse, thi nu kom Kristian farende ud af Døren, højtrød i Hovedet. Den gamle standsede hans Retræte og tog ham med ind igen til Kirsten.

„Hvad der er i Vejen!“ sagde Kirsten ophidset. „Der er det i Vejen, at han vil spolere det hele for os, fordi han ikke gider passe sit Arbejde.“

„Nej, det manglede bare,“ mumlede Kristian, at jeg skulde gaa derhenne og slæbe om Søndagen ogsaa. Saadan noget Slaveri.“

— Portnerstillingen skulde først tiltrædes officielt om en tre Ugers Tid, men Kristian Olsen havde forpligtet sig til at gaa til Haande ved Montering af Sygehuset og tage Del i, hvad der ellers kunde forefalde af Arbejde.

„Der var Bud herhenne,“ vedblev Kirsten, „at han skulde komme og hjælpe med Kækkelovnene, og nu sidder han her og siger —“

— Resten blev borte i en Strøm af Taarer.

„Hør nu, min gode Kristian Olsen,“ sagde Hr. Severinsen, „nu skal jeg snakke et Alvorsord med

Dem.“ Og saa tog han fat paa en Tordentale af den grundige Art, som han havde været vant til at bruge i sin Skolepraksis. En Straffetale, — saaledes var hans pædagogiske Erfaring, — maatte ikke bestaa af Udskæld. Den skulde først og fremmest klargøre for Synderen den logiske Forbindelse, der var mellem hans Skyld og de Aarsager, der havde frembragt den. Den skulde dernæst, lige saa logisk, vise ham den Række af Følger, der knyttede sig til Overtrædelsen, baade Følgerne for ham selv og endvidere det samlede Resultat af Følger, der vilde fremkomme, hvis alle andre Mennesker handlede som han. Først naar der saaledes var lagt et bredt Grundlag, om hvis Uomstødelighed Synderen selv var overbevist, kunde der skrides til den egentlige Formaning, — og paa dette Tidspunkt var Tilhøreren da blidt henslumret.

Saaledes gik det Kristian Olsen, der saa mange Gange før var bleven vugget til Ro paa den gamle Lærers Veltalenhedsstrøm. Han sov med aabne Øjne.

Men Kirsten sov ikke. Hun blev rødere og

rødere i Kinderne og mere og mere urolig, jo fastere Hr. Severinsen knyttede Nettet om Kristian. Og da Konklusionerne begyndte at komme frem: at vedkommende maatte være et Menneske uden Følelse af Ansvar, blottet for Æresfølelse osv., osv., — satte hun respektløs et Stigbord ned i Strømmen og sagde:

„Da er det saamænd da ikke mere end otte Dage siden, at Hr. Severinsen gav mig Skoser, fordi jeg arbejdede om Søndagen, — saa jeg kan da ikke begribe, at det kan være saa grueligt, at Kristian ikke vil til det!“

Hr. Severinsen tav ganske forbløffet, og Kristian vaagnede op.

„Og fordi man en eneste Gang maaske kommer til at sige noget, der ikke er helt rigtigt, saa behøver man da ikke at være en hel — Forbryder,“ tilføjede hun og saa ganske vredt til den gamle.

„Nej, man kan da have Lov at tale om en Ting,“ brummede Kristian.

Hun gik hen og strøg ham over Panden og Haaret.

„Det var saamænd da nok endt med, at Du var gaaet derhen.“

„Ja naturligvis. Naturligvis gaar jeg ogsaa, selv — selvfølgelig. Men naar andre kommer og blander deres Næse i det —“

— Hr. Severinsen rejste sig brat og fornærmet og gik sin Vej. Men han var ikke kommen den lange Gade igennem, før Godmodigheden vandt Overhaand, og han kom til at smile ad den Rolle, han havde spillet.

„Det er jo egentlig udmærket,“ sagde han til sig selv, „det er jo akkurat, som det skal være — der er ingenting, der bedre viser, at de er ved at vokse sammen. Saadan skal det netop gaa den, der blander sig i virkelige Ægtefolks Affærer, han kommer mellem Barken og Træet. De skal nok forliges, ak ja: *amantium iræ amoris integratio est.*“

Det lykkelig fundne Citat vejrede den sidste Stump af Gnavenhed bort.

Der blev stærk og voksende Brug for Citatet i den nærmest følgende Tid.

Kristian Olsen fik Ugeløn for sit Arbejde ude paa Sygehuset. Kirsten forlangte ikke at se noget af den, men hun mente, at den maatte vise sin Virkning i en Forøgelse af hans mangelfulde Garderobe, især da hun holdt ham med Kost. Der viste sig ingen saadanne Virkninger, ikke saa meget som en lille Cyclekasket af dem, hun fandt saa flotte, til Afløsning af den gamle.

Om hans lidt brydske Væsen og den utvivlsomme Brændevinsdunst, der undertiden ombølgede ham, var en Virkning af Ugelønningen, eller om Dunsten kun var en Destillation af den Glæde, som forskellige Venner, der havde savnet ham dybt i de mange Aar, ødslede paa ham, var hun ikke sikker paa. Men en Dag opdagede hun, da hun stod ved Strygebrættet, at hun egentlig aldrig var rigtig glad mere. Nu skulde hun jo netop til at være glad. Det havde været en lykkelig Drøm for hende i de foregaaende Aar, at han, hendes eneste Ven, skulde komme tilbage og gifte

sig med hende. Hun havde lidt under Snakken om Barnet, under de beklagende Ord med det spottende Smil bagved, lidt under Ydmygelsen ved at være en, som Kæresten er rendt fra, — lidt hver Gang Hr. Severinsen lod, som om den lille Marie var Luft for ham, eller kaldte hende: „den der“.

Hun havde „strøget“ det væk, saa godt det lod sig gøre, ladet Arbejdet tage en Kamp op med det, og lagt sig en vis ydre Raskhed og Forsorenhed til. Men inderst inde sad Haabet og Længselen.

Nu var Haabet virkelig gaaet i Opfyldelse, oven i Købet i en saa straalende Form, at han var kommen tilbage som en Mand, der kunde byde hende en Stilling. Saa var der virkelig ingen Mening i at bryde sig om, at han gik lidt efter sit eget Hoved nu i den første Tid, da han dog ikke havde noget rigtig fast Arbejde.

Hun *skulde* være glad. Og hendes gamle Forbundsfølge, Strygejernet, der havde glattet saa mange Tankefolder, samtidig med at det gled hen over Tøjet, gjorde, hvad det kunde, men hun er-

farede, at der var en Grænse for dets Evner : det kunde til Nød tvinge Sorgen ned, men trække Glæden frem formaaede det ikke.

— Saa kom en Dag, tyk og bred, saa at han fyldte hele Døren, Købmand Blom ind til hende. Han sad i det Byraadsudvalg, der havde med Sygehuset at gøre, og Kirsten blev straks greben af bange Anelser. Hans astmatiske Bryst arbejdede og prustede voldsomt under en af de uhyre Manchetskjorter, som hun altid havde saa umaadelig Ulejlighed med, saa at hun havde god Tid til at forberede sig paa, hvad der maatte komme.

„De er jo forlovet med ham den Mand, vi skal have til Portner ude paa Sygehuset? Ikke sandt.“

Det var hun.

„Hør, De maa passe paa ham, lille Ven. De ser jo ud til at være en flink lille Pige. De maa tage ham ordentlig i Ørene, ellers gaar det min-sanden galt!“

„I hvilken Retning, Hr. Blom?“ Hendes Ben rystede under hende.

„Han pæglér jo. — Her kommer Lægen og

gør Vrøvl om ham, og saa kommer Jomfru Møhl, der skal være Økonoma derude, og klager over, at han har været uforskammet mod hende. Saadan noget kan vi ikke have, det kan De nok forstaa.“

— Her var en, der angreb ham, saa frem med flyvende Faner til hans Forsvar.

Han pæglede slet ikke, ikke mere, end alle andre Mænd gjorde. Hvad Lægen sagde, det kunde Hr. Blom slet ikke regne, for han var jo en skrækkelig vanskelig Mand, og Jomfru Møhl havde nok sine Grunde til at bagtale, for det vidste alle, at hun havde haft en Brodersøn, som hun vilde have skaffet Pladsen.

„Ja, det er alt sammen meget godt,“ svarede Købmand Blom og pustede sig lidt stærkere op; „hvis De ikke vil tro mig paa mit Ord, saa bliver det værst for Dem selv. — Og i al Almindelighed maa jeg gøre Dem opmærksom paa, at den Tone, De har brugt under vor Samtale, ikke er ganske heldig. Har De Raad til at være hoven, — det har jeg ikke engang i min Stilling,“ indskød han ydmyg — „har De Raad til at være hoven, saa

maa De ogsaa have Raad til — — saa maa De ogsaa have Raad til — —“

Han var ved at kvæles i det og indjog hende en øjeblikkelig Skræk for, at han ikke skulde komme levende fra det. Hun fik ikke at vide, hvad det var, hun maatte have Raad til, men hun kunde omtrent slutte sig til det.

— Da han var gaaet, havde hun en ny Erfaring at føje til sine tidligere. Dette var en lille Forsmag paa at være Portnerkone. Saa vilde man blive hundset og-kostet med, faa revet i Næsen, at man havde at være ydmyg og underdanig, at neje og sige Tak til, naar man blev skældt ud.

Hun knugede Strygejernet i Haanden, det kære, dejlige Jern, der gav hende det daglige Brød, der hjalp hende til ikke at behøve at tigge og krybe for nogen af de storsnude Matadorer. Det vilde være en stor Sorg at skulle slippe det.

— Men Kristian skulde blive taget i Ørene, det kunde han være vis paa !

En Aften spadserede Femtelærer Mortensen i Anlæget. En romantisk Trang drev ham ind i de smalle Sidegange, hvor Buskene lukkede saa tæt, at der var helt mørkt. Hvilke end hans Fantasier har været, saa spillede Røvere i hvert Fald ikke nogen Rolle i dem, ellers vilde han næppe være bleven saa overrasket, som han blev, da en Mandsperson pludselig traadte frem af Mørket og sagde et God Aften, der kunde lyde som Indledning til allehaande.

Der var een Trøst i Situationen, nemlig den, at der ikke var synderligt at røve fra ham; derfor var det maaske, at han ikke forsøgte at undløbe, men afventede, hvad der vilde komme.

„De kan nok ikke kende mig igen,“ sagde Manden.

„Nej, jeg har ikke den Fornøjelse.“

„Aa nej, det er jo ogsaa lige lovlig mørkt. Det er mig, Kristian Olsen, som De var ovre og bringe Besked i København.“

Den overstandne Angest gjorde Gensynet hjerteligere, end det under almindelige Omstændig-

heder vilde have været, og Kristian følte sig opfordret til at slaa Følge. Mortensen spurgte noget om Sygehuset.

„Sygehuset!“ svarede Kristian, „den er færdig, nej den gik ikke. Vi var ikke rigtig tilfredse med hinanden. Jeg skal sige Dem, de forstaar ikke rigtig herhjemme at sætte saadan noget Arbejde i Gang, de er ikke rigtig med Tiden. Nej, De skulde se nogle Sygehuse ovre i Amerika, det er Folk derovre. De kan skære hele levende Lemmer af det ene Menneske og sætte dem lige over paa et andet.“

Mortensen ytrede saa stor Glæde over denne nyttige Opfindelse, at han straks fik flere af samme Slags serveret.

„Nej — hvad det var og jeg vilde have sagt — og saa egnede jeg mig nu ikke rigtig til den Bestilling, saa det skulde vi ikke blive Uvenner om. Hvad, det er jo en ærlig Sag; En egner sig til det ene, og En til det andet — det er jo tydeligt.“

„De kan ogsaa nok faa noget andet,“ mente Mortensen.

„Magelig. Lige saa let som og klø mig i Ho-

[Faint handwritten notes at bottom of page]

skab nok. Hun og Hr. Severinsen sad paa en Bænk tæt ved Indgangen i ivrig Samtale.

Han havde med varsomme Ord betroet hende den sørgelige Nyhed, at Kristian var jaget fra Pladsen, allerede før han havde tiltraadt den. Selv havde han været i Ilden for ham det meste af Dagen og løbet fra den ene Autoritet til den anden, men Beslutningen stod uigenkaldelig fast.

„Jaja,“ sagde Kirsten, „det er jo maaske godt for noget, for saa ved man da, at der bliver ingen Bryllup af den Gang.“

„Nej, vi maa vel opsætte det,“ mente Hr. Severinsen, „men tab bare ikke Modet — kommer Tid, kommer Raad.“

„Det er ogsaa bedst, at det aldrig bliver,“ sagde hun skarpt.

„Hvad er nu det for noget, Kirsten?“

„Aa, det er jeg bleven klar paa saadan efterhaands. Han er jo ikke et Menneske, som man kan være tjent at binde sig ved.“

„Men Gud bevare os vel! Hvad er det dog, Du siger! Har Du da glemt — Barnet?“

„Nej, men naar det nu ikke kan blive andet

end Usseldom og Elendighed for os alle sammen, saa ved jeg egentlig ikke —“

„Nej — nej! Saadan siger man ikke, Kirsten. Her er en Fejl at oprette. Her er sket — hvordan skal jeg forklare dig det — her er sket et Brud paa den sædelige Verdenslov, som hele Samfundets Vel beror paa, og det er man forpligtet til at rette. Man har ikke Lov at spørge, om der bliver noget lykkeligt eller ulykkeligt ud af det; man har ubetinget at gøre Bod for det, at gøre sin Pligt.“

Hun tav, men gjorde ingen Indrømmelse.

„Det kan jo desuden gaa meget bedre, end Du tror. Du har vel ikke glemt, min Pige, hvad jeg indprentede Jer saa ofte i Skolen, at man altid, naar man blot gør det, som er rigtigt, har Lov at stole paa, at Gud vil føre det til et lykkeligt Resultat paa den ene eller paa den anden Maade.“

„Det er jo netop det, jeg ikke ved — hvad der er rigtigt,“ indvendte Kirsten sagte.

„Det er rigtigt, at Du ikke støder ham fra dig nu,“ paastod den gamle. „Han vil, det er uden for al Tvivl, rette sig, efter som Tiden gaar. Du

kan heller ikke nænne det. Han holder meget af dig.“

„Naa —?“

„Ja, han viser det maaske just ikke nu, men han gør det, det kan jeg mærke paa mange Smaating. Og Du holder ogsaa af ham.“

Dyb Tavshed.

„Du holder ogsaa af ham!“ gentog den gamle fast.

„Aa, jeg ved saamænd ikke,“ udbrød Kirsten heftig og knappede sin Trøje op for at faa Luft, „jeg har gjort det, det ved Gud, jeg har. Men jeg synes, ligesom at jeg sidder Enke efter ham, som jeg engang holdt af, og at den Kristian, der nu er kommen, slet ikke har noget at skaffe hverken med mig eller Barnet. Jeg kan slet ikke faa det i mit Hovede!“

— Gamle Severinsen gik uden om det psykologiske Problem, men kastede sig med saa meget større Kraft over det etiske. Og Kirsten kunde ikke staa sig mod det tunge Skyts, han førte i Ilden. Hun var selv et Pligtmenneske, og en Appel til hendes Pligt fejlede aldrig sin Virkning,

selv naar det drejede sig om Smaating. Saa meget mindre her, hvor den hele Samfundsorden havde følt sig krænket og skulde have Oprejsning.

Resultatet blev, at Kristian Olsen, da han langt om længe kom slentrende hen mod Bænken, ikke fik sin Afsked paa graat Papir, som hendes Hensigt egentlig havde været, men for det første en hel Bunke Formaninger, som han stak i Lommen til alle de øvrige, og dernæst en klam Haand, som han pligtskyldigst klappede lidt. Og i sit stille Sind tænkte han :

„Nej, jeg kender nok Fruentimmerne. Har de først faaet fat paa en Mand, saa skal den være haard, før de giver slip paa ham igen. — Men det var nu alligevel ikke enhver, der ikke var bleven verfet ved saadan en Anledning.“

En Aften, en otte Dages Tid efter, gik Kirsten nede ved Havnen uden for en Række Smaaknejper, der søgtes af Søfolk og Havnesjovere. Hun havde resigneret, besluttet at finde sig i sin

Skæbne, men saa laa det til hendes Natur ogsaa at tage et Tag med den. Hun havde erfaret i Kristians Logis, at han var kommen fuld hjem et Par Aftener i Træk, og nu vilde hun ud at faa fat paa ham for om muligt at hindre en Gentagelse.

Alligevel skammede hun sig, da hun gik nede ved Havnen, som om hun selv var ved at gøre noget galt, og trak Tørklædet sammen over Ansigtet, for at ingen skulde kende hende. Nede fra Kældrene lød der Brøl og Sang, Skygger bevægede sig bag ved Rullegardinerne, og hun spejdede ivrigt gennem Døren, hver Gang den gik op, og en eller anden Sømand svinglede ud og med Haanden paa Dørgrebet søgte at finde ud af, hvilken Kurs han skulde styre for at faa fat paa Bolværket.

Men Kristian var ikke at se hverken i den første eller i den anden Kælder. Medens hun stod og kiggede ned i den sidste af de tre, sagde pludselig en Stemme ved Siden af hende:

„Jo — han er dernede Deres, — jeg saa ham for lidt siden gaa derned.“

Det var en Kone, der boede oppe i Gaden tæt

ved hende. Hun nikkede nok saa venlig og trak det tynde Sjal sammen over Skuldrene.

„Ja, han er saamænd ogsaa dernede, min Drabant; jeg ved, hvor jeg har ham. Ja, de Mandfolk!“

Kirsten gjorde en Bevægelse mod Døren, men Konen standsede hende.

„Nej, De skal ikke gaa derned, det er saadan en grov Flab, den Vært. Nej, nu gaar jeg ned — jeg kan tumle ham — og saa skal jeg nok skaffe Deres herop. Jeg kender saadan et Fif,“ sagde hun og lo, „jeg siger til ham, at der staar en Tøs her oppe og spørger efter ham, saa skal De bare se, hvor han kommer som en Raket.“

Det gøs i Kirsten, men hun bed Tænderne sammen.

Konen gik ned, og et Øjeblik efter dukkede ganske rigtig Kristian op fra Kælderhalsen. Da han saa Kirsten, trak han sig uvilkaarlig lidt tilbage igen, og hun hørte, medens han holdt Døren aaben, en Stemme, der raabte:

„Tag dig i Vare, Kresjan, det er Mutter, der er efter dig!“

Saa smækkede han Døren i og kom helt op. Han var noget anløben, men kunde dog staa paa Benene.

„Hvad er den af?“ mumlede han.

„Aa, jeg kom forbi,“ svarede hun rolig, „og saa syntes jeg, det kunde være rart at faa Følgeskab hjem. Jeg tænkte ogsaa, at Du muligvis kunde have godt af at faa en god Kop Kaffe oven paa al den Brændevin.“

„Aa, jeg fejler ellers ikke noget.“

„Nej, det siger jeg jo heller ikke.“

„De fulgtes saa ad op gennem den stejle Havnegade. En Gang imellem snublede han over sine egne Ben, og hele Tiden gik han og mumlede arrig mellem Tænderne.

Hun fik ham ind i Stuen og gik selv ud i Køkkenet for at sætte Vand paa til Kaffen. — Da hun havde været derude lidt, syntes hun, der var en Kat, som skreg ude i Gaarden. Hun kiggede ud, men saa ingen. Lidt efter hørte hun Lyden tydeligere, og pludselig gik det op for hende, at det maatte være Barnet, der klagede sig inde i Sovekammeret. I et Nu var hun inde i Stuen.

Midt paa Gulvet stod den lille Pige i Natdragt, halvvaagen, men med store, aabne, forvildede Øjne og græd. Kristian sad paa en Stol med Benene langt ud fra sig og stirrede paa hende.

„Hvad er det!“ sagde Kirsten, „har Du taget hende op!“

„Ja, jeg har tilladt mig at være saa fri. Jeg sagde, at hun skulde staa op og komme herind, men det behagede ikke Damen. Saa tillod jeg mig at hente hende for at give hende lidt Opdragelse.“

„Det har Du ingenting med at gøre.“

„Saa — ikke det. Er Tøsen ikke lige saa godt min? Jeg skal sige dig, hun skal have det i Tide, for at hun ikke skal blive saadan et stridigt Asen som en vis anden.“

I det samme tog den lille sig op til Kinden, og nu saa Kirsten først, at den var ganske rød.

„Har Du slaaet hende!“

Der var et Udtryk i Kirstens Øjne. som han trods sin omtaagede Tilstand blev var, og som lagde nogen Forsigtighed i hans Ord.

„Aa, ikke saadan uden en lille Vinge, for at

hun kunde faa Ørene op. Det skal der til en Gang imellem.“

„Kom nu, Moders lille Pige,“ sagde Kirsten og løftede den lille op i sine Arme og kælede for hende. „Nu skal vi sove igen i Vissen — nu skal vi ikke græde mere, læg sig nu pænt ned, saa skal Moder komme ind og sidde hos hende.“

„Aa, lad være med det Pjat, Kirsten, jeg sidder og faar ondt i Maven af at høre paa det,“ snøvlede Kristian, da hun bar den lille ind i Sovekammeret. I det Øjeblik, hun var borte, begyndte hans Øjne allerede at falde til, og hans pædagogiske Faderbekymringer svandt hen i Taa-ger.

— Han vaagnede ved, at han blev reven ned af Stolen og slæbt hen ad Gulvet. Kirsten havde taget et forsvarligt Tag i Nakken paa ham.

„Er Du gal,“ brølede han, „jeg tror den onde — osv.“

„Herut!“ raabte Kirsten og tog et nyt Tag i ham, saa at han kom helt hen til Døren.

Han greb for sig, fik fat i det hæklede Tæppe paa Kommoden og trak til, saa at alle de smaa

Porcellængenstande og Fotografier haglede ned over ham. Nu havde hun faaet Døren op. Et nyt Greb af ham flængede det halve Gardin, men bragte ham næsten paa Benene. Da fik han i samme Nu et Puf, der førte ham med en saadan Fart ud over Tærskelen, at han havnede ude i Rendestenen. Og som en sidste Hilsen fik han den lurvede Kasket sendt lige i Ansigtet.

Først laa han lidt og hvilede sig. Saa rejste han sig, knaldede to Ruder med Skyggen af Kasketten og drev derpaa ned ad Havnegaden den Vej, han var kommen.

Det er igen en lys og straalende Formiddag, og Kirsten staar og stryger for den aabne Dør. Ved Stolen staar det lille Væsen, der nu uigenkaldelig er en „den der“, og leger, og om Afskeds-scenen er der ikke andre Minder tilbage end en lang Stopning paa Gardinet, men den skal der gode Øjne til at opdage.

Gamle Severinsen har ikke i lange Tider vist sig udenfor Strygeriet, men i Dag kommer han vandrende og nikker ind gennem Vinduet. Han vinker ad Kirsten, og hun forlader Jernet og kommer hen til ham.

„Nu har jeg faaet ham af Sted,“ hvisker han.

„Naa Gudskelov,“ svarer hun, „saa er vi da fri for at have ham luskende om her. — Hvordan gik det til?“

„Jeg fik ham om Bord som Fyrbøder i den store Hollænder, der laa her.“

— De tier begge en Stund. Den gamle tager Brillerne af og pudser dem. Han ser helt melankolsk paa hende og ryster paa Hovedet.

„Ja, det kan ikke hjælpe, Hr. Severinsen, det var bedst, som det gik. Jeg havde jo endda nok kunnet klare mig, men hvordan skulde det have gaaet Barnet —!“

„Ak nej, Kirsten — netop for Barnets Skyld! — Det, at et Barn har en Fader —“

„Ja, saadan siger man, det ved jeg nok,“ svarer hun med lidt Spot i Stemmen. „Men De kan

jo bare gaa denne Gade igennem, Hr. Severinsen, og se, om der ikke er mange Børn, der havde været bedst tjent med ingen Fader at have. Jeg ved ikke, hvordan det har været i gamle Dage — men nutildags saa er Mandfolkene nogle rigtige Pjaltemikler, og kan man slippe for at have med dem at gøre, saa er det det bedste. Det er da baade vist og sandt.“

„Men Ægteskabet kender Du jo slet ikke,“ indvender han ivrig og tager fat paa en lang Lovtale over alle dets Herligheder. Kirsten hører paa ham med stor Taalmodighed.

„Ja, De kender det nu jo egentlig heller ikke, Hr. Severinsen, men man har jo da Øjne til at se med. Og saa er det saa rart,“ tilføjer hun med et lunt Smil, „naar man har lært noget godt og nyttigt i Skolen.“

„Hvordan mener Du?“ spørger han.

„*Vestigia terrent!*“ siger hun, „nu er jeg bleven lige saa klog som den gamle Ræv!“

Dermed gaar hun om bag Strygebrættet, væder Fingeren og lader den smelde mod Jernet for

at prøve, om det er varmt. Hr. Severinsen stryger sig betænksomt om Hagen : Skulde der virkelig være noget i, hvad hun siger. Det begynder at lyde ham helt troværdigt — især naar hun siger det paa Latin.

HOLGER RÜTZEBECK

VED HOKSØR FJORD	Kr. 3.25
DEN DANSKE SOMMER.....	» 3.50
VEJEN TIL FILISTÆA	» 3.75
MONUMENTET.....	» 2.50
SPORENE SKRÆMME.....	» 0.75

